

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

(підпис)

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для здобуття ступеня **магістра**

на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня

(НРК6 та НРК7)

**(спеціальність 025 «Музичне мистецтво»,
освітня програма «Народний спів»)**

Розглянуто і затверджено
на засіданні Ради факультету
музичного мистецтва
Протокол № 8
від 13.02. 2023 р.

Харків – 2023

Фаховий іспит проводиться з метою виявлення знань та фахових вмінь вступників, які бажають продовжити навчання в ХДАК за ступенем «магістр» з метою уdosконалення професійної майстерності для подальшої творчо-виконавської, педагогічної та наукової діяльності в галузі музичного мистецтва, а також роботи в професійних концертних та музично-театральних закладах.

На навчання за ступенем «магістр» приймаються випускники ВНЗ III-IV рівнів акредитації з кваліфікацією «Бакалавр музичного мистецтва» та ін. Вступники повинні мати необхідний рівень професійної майстерності, володіти знаннями, уміннями та навичками з основних спеціальних дисциплін («Спеціальний інструмент», «Історія світової та української музики», «Музична естетика», «Музична психологія», «Сучасна музика», тощо); виявляти обізнаність у галузі теорії та історії музичного мистецтва, оперувати професійною термінологією.

Під час випробування вступник повинен виявити:

Знання:

- теорії та практики виконавської майстерності (вокально-виконавської техніки; принципів виконавської інтерпретації);
- особливостей регіональних манер народного співу;
- співацько-технічних прийомів, характерних для народно-пісенної виконавської традиції України;
- музичної форми творів виконуваних абітурієнтом під час випробування;
- творчого спадку видатних композиторів, виконавців української та світової музичної культури.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- визначати професійний та художній виконавський рівень виконавців народних пісень;
- самостійно розкривати стильову своєрідність, регіональну самобутність народних пісенних творів;
- обґрунтовано висловлювати особисту думку з питань теорії та історії вітчизняної і світової музичної культури;
- виявляти особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів.

Наявність навичок:

- володіння вокальною технікою;
- використання власних природних здібностей;
- концертного сольного виконавства;
- основ професійного дихання співака;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- аналізу діалектних особливостей локальної традиції та їх наслідування.

На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі і складається з двох елементів:

- «**Виконавська майстерність**» - оцінка виконавської майстерності абітурієнта за відеозаписом виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії на електронну адресу pri-kom@ic.ac.kharkov.ua;
- «**Теоретичне музикознавство, історія світової та української музичної культури**» – оцінка знань абітурієнта в режимі он-лайн в реальному часі (теоретичний елемент – усне опитування, співбесіда). Термін проведення (а також термін проведення консультації) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Перший елемент творчого конкурсу – «**Виконавська майстерність**» – передбачає виконання випускником програми напам'ять, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі освітнього ступеня «бакалавр» (солінний спів).

Під час творчого конкурсу вступник має продемонструвати:

- вільне професійне володіння комплексом прийомів і виконавсько-технічних вокальних навичок;
- високий рівень технічної майстерності виконання;
- артистичність виконання.

Вимоги до сольної програми з фаху.

Абітурієнт повинен виконати програму з двох творів різних за стилем, жанром, характером:

- виконання народної пісні без супроводу (у відповідній манері фольклорного солоспіву або в народно-академічній манері);
- виконання обробки народної пісні з супроводом або одного сучасного твору народного напряму чи в народному стилі виконання.

Вимоги до відеозапису виконавської програми. Відеозапис виступу з виконавською програмою, який абітурієнт завчасно надсилає до приймальної комісії перед початком творчого конкурсу, має бути зроблений без монтажу та спеціальних ефектів; на записі повинно бути чітко видно обличчя виконавця; програма записується одним файлом; відео має бути підписано ім'ям та прізвищем виконавця, рік, програма, що виконується.

Другий елемент творчого конкурсу – «**Теоретичне музикознавство, історія світової та української музичної культури**» – передбачає перевірку знань з теорії та історії музичної культури. Абітурієнт повинен продемонструвати:

- ґрунтовні знання у галузі теоретичного та історичного музикознавства;
- практичні знання специфіки музично-виконавської діяльності, вміння;
- розкрити логіку та побудову композиційно-драматургічного змісту музичного твору;
- знання найважливіших етапів історико-культурної динаміки світового та українського музичного мистецтва;
- знання творчого доробку видатних вітчизняних та європейських композиторів, які репрезентують етапи розвитку світового музичного мистецтва;
- вміння орієнтуватися у музикознавчій та музично-критичній літературі з актуальних проблем сучасного мистецтвознавства.

Другий елемент творчого конкурсу буде проведений в он-лайн режимі в реальному часі. Термін його проведення (а також термін проведення консультацій) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

Для складання другого елементу творчого конкурсу абітурієнт повинен мати технічні засоби, необхідні для участі в ньому в режимі он-лайн в реальному часі. Посилання та коди доступу до участі у конкурсі абітурієнт отримує заздалегідь на електронну адресу, вказану при надсиланні відеозапису виступу.

Загальна (за двома елементами творчого конкурсу) оцінка виставляється за **200-балльною** шкалою оцінювання. Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу **менше 124 балів**, до участі в конкурсі щодо зарахування для здобуття освіти не допускаються.

Структура оцінки
за проходження фахового іспиту

№	Основні елементи творчого конкурсу	Кількість балів
1	Виконавська майстерність	51-100
2	Теоретичне музикознавство, історія світової та української музичної культури	51-100
Максимальна кількість балів		200

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЕНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2023 РОЦІ
на спеціальність «Музичне мистецтво»
для здобуття ступеня магістр**

Рівні оцінки	Критерії оцінювання
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Майже не володіє вокально-виконавськими навичками, знаннями з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Відсутні вокальні дані й музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання творчого конкурсу. Володіє вокально-виконавськими навичками на низькому рівні. Має фрагментарні знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Майже відсутні вокальні дані й музичні здібності.

2. Середній 124 – 149 балів	<p>Абітурієнт виконав (відповів) деякі завдання творчого конкурсу, але продемонстрував початковий рівень вокального виконання. Абітурієнт продемонстрував дуже слабкі знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури», що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Вокальні дані та музичні здібності присутні на дуже низькому рівні.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував дуже низький рівень вокального виконання. Абітурієнт продемонстрував слабкі знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на низькому рівні.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував низький рівень вокального виконання. Абітурієнт продемонстрував невпевнені знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури», що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Вокальні дані та музичні здібності присутні на недостатньому рівні.</p>
3. Достатній 150 – 175 балів	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Має достатньо розвинutий вокально-мовленнєвий апарат автентичного або народно-хорового виконання, але вокальні, сценічні дані та музичні здібності розвинені неповно, виявляє добре знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури» на достатньому рівні.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, але програма з вокалу не в повній мірі відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт має добре розвинutий вокально-мовленнєвий апарат автентичного або народно-хорового виконання, виявляє добре вокальні та сценічні дані, музичні здібності, знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури».</p>

	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання творчого конкурсу, програма з вокалу відповідає приймальним вимогам. Абітурієнт має добре розвинutий вокально-мовленнєвий апарат автентичного або народно-хорового виконання. Володіє достатніми навичками аналізу матеріалу, добрими вокальними даними та музичними здібностями, може самостійно виправити допущені помилки, виявляє добре знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури».</p>
<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат автентичного або народно-хорового виконання. Проте, водночас, недостатньо чітко подана форма виконаних творів, манера виконання недостатньо характерна для регіональної співочої традиції. На достатньо високому рівні продемонстрував знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам. Абітурієнт має високорозвинений вокально-мовленнєвий апарат автентичного або народно-хорового виконання. Проте, водночас, присутні незначні огріхи в відчутті форми, в манері виконання, недостатньо відображається регіональна співоча традиція виконаних творів. На високому рівні продемонстрував знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>

	<p>Абітурієнт бездоганно виконав (відповів) усі завдання творчого конкурсу. Програма з вокалу повністю відповідає вимогам і виконана на дуже високому художньому рівні. Абітурієнт має високорозвинений виконавський апарат автентичного або народно-хорового виконання. Продемонстрував усебічні знання з «Теоретичного музикознавства, історії світової та української музичної культури». Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.</p>
--	--

ЛІТЕРАТУРА

1. Дідич Г. Історія західноєвропейської музики. Ч.І. Кіровоград, 2005. 226с.
2. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики XX століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
3. Історія української музики. В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т миства, фолькл. Та етнгр. ім. М.Т. Рильського : Ред кол. М. Горійчук, О. Костюк, Т. Булат і ін. К. : Наук. думка, 1989-2004. ТТ. 1-5 : Т1. (від найдавніших часів до середини XIX ст.). К., 1989. 447 с. ; Т 2 (друга половина XIX ст.). К., 1989. 460 с. ; Т 3 (кінець XIX—поч XX ст.). К., 1990. 423 с. ; Т.4 (1917–1941) К., 1992. 615 с. ; Т5. (1941–1960). К., 2004. 521 с.
4. Лемішко М. М. Гармонія. Частина I. Діатоніка. Вінниця : Нова книга, 2007. 164 с.
5. Лемішко М. Гармонія. Частина II. Хроматика. Вінниця : Нова книга, 2016. 216 с.
6. Муха А.І. Композитори України та української діаспори: довідник. К. : Муз. Україна, 2004. 352 с.
7. Олексюк О. М. Музична педагогіка. Навч. посібник. Київ : КНУКіМ, 2006. 188 с.
8. Ольховський А. Нарис з історії української музики: наук. видання / Підг. до друку, ред., вст. ст. та коментарі Л.П. Корній. К. : Муз. Україна, 2003. 512 с.
9. Очеретовська Н., Цицалюк Н., Черемський К. Український словник музичних термінів. Харків : Вид-во «Атос», 2008. 178 с.
10. Павлишин С. Музика двадцятого століття : навч. посіб. Львів : БаК, 2005. 232 с.
11. Супрун-Яременко Н.О. Поліфонія : посібник для студ. вищих навч. муз. заклад. Вінниця : Нова Книга, 2014. 512 с.
12. Шип С. Музична форма: від звуку до стилю. К. : Заповіт, 1998. 368с.